

fremSAT et Lovforslag her, i Anledning af hvilket netop de danske Husmandsforeninger er blevet adspurgt og har svaret, at de fremsætter samme Forslag som Husmandsbrugskommissionen for Maribo Amtsrådsreds, og den foreslaar just, at disse Beløb forhøjes fra 8,000 til 10,000 Kr. og fra 10,000 til 12,000 Kr., og endvidere, at Loven skal gælde for 5 Aar i Stedet for 3. Det er det, Husmandsforeningerne har foreslaaet. At det ærede Medlem har holdt Møde i Gaar og faaet ny Besked, er noget andet; jeg har Ret til at rette mig efter det, som er fremlagt her som Bilag til Lovforslaget. Det er dog det reelle i selve Sagen, saa jeg staar godt nok i saa Henseende overfor de danske Husmandsforeninger. Jeg har netop paapeget, at det var rigtigt, at vi kun tog 3 Aar som Lovens Gyldighedstid just for at faa Tid til at tage disse Principper under Behandling, de nye Principper, der er fremsatte fra Landbokommissionen, hvoraf det ærede Medlem er Medlem. Men det undlod det ærede Medlem ogsaa nu. Thi det, han vilde bebrejde mig før, var, at jeg ikke havde forstaaet det moderne Princip i Landbruget, og det moderne Princip i Landbruget er det, det ærede Medlem kalder, at man skal gaa til en periodisk Vurdering. Og det er det, jeg har sagt, at der var mit Standpunkt ikke afklaret endnu, før vi havde faaet det frem til Drøftelse. Jeg henviste dér til, at et Mindretal hævdede et andet Standpunkt: en Rente af Jordværdien uden de periodiske Vurderinger; men det ærede Medlem bebrøede mig, at naar jeg vilde slutte mig dertil, havde jeg ikke Begreb om moderne Landbrug. Det er det, der foranlediger mig til at sige, at det ærede Medlem var lovlig højt oppe.

Sporon-Fiedler: Det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) har grundig misforstaaet mine Udtalelser, og det forbavser mig saa meget mere, som det ærede Medlem ellers har en ret hurtig og klar Opfattelseevne. Jeg skal imidlertid udtale mig denne Gang saaledes, at enhver Misforstaaelse formentlig vil være udelukket.

Det ærede Medlem sagde, at jeg vilde være med til at formene Byarbejderne Adgang til Jorden, men udtalte dog bagefter,

at jeg havde sagt, at man maatte hilse med Glæde en Tilbagevenden til Landet fra Byen. Disse to Ting forekommer mig at staa i Modstrid med hinanden. Det drejer sig imidlertid ikke om at faa det størst mulige Antal Byarbejdere tilbage til Landet; men det drejer sig om, at det størst mulige Antal af disse kan komme til at leve et lykkeligt Liv paa Landet uden økonomiske Sorger, og ethvert Skridt i Retning af at opnaa dette vil jeg overordentlig gerne være medvirkende til. Men det er dog udenfor al Tvivl, at det vil være meget vanskeligt for en Byarbejder, som har arbejdet borte fra Landet fra sit 22de til sit 49de Aar og har faaet en Hustru, som er fra Byen og aldrig har deltaget i Landarbejde, at kunne klare sig. I 1904 kunde der ikke gives Byarbejdere Adgang til Jord, og dette anser jeg for at være en meget stor Mangel. Men det, her er Tale om, er noget ganske andet. Her er Tale om at aabne en maaske for let Adgang for en Byarbejder til at komme i Besiddelse af Jord paa Landet, for let Adgang for ham til at lide Skuffelser. Det er det, jeg gerne vil være medvirkende til at hindre. Det ærede Medlem fra Rønne sagde, at ved at vedtage en Bestemmelse om at forkorte Afstanden imellem den Tid, da Byarbejderen levede paa Landet, og den Tid, da han vendte tilbage, vilde man gøre det faktisk umuligt for Byarbejderne at vende tilbage. Det kan jeg aldeles ikke se. Jeg erkender fuldt ud, at en Byarbejder med stort Held og til stor Gavn for sig selv kan drive et rentabelt Husmandsbrug paa Landet, og jeg vil endogsaa sige, at den Landarbejder, der en kortere Tid, maaske en halv Snes Aar, har været i Byen, godt kan tænkes at have faaet udvidet sin Horisont saaledes, at han i mange Retninger maaske har lige saa gode, maaske endogsaa bedre Betingelser for at klare sig. Men, som sagt, disse 27 Aars Fraværelse fra Landet kan ikke virke gavnligt paa en Husmand, der skal drive Husmandsbrug under de vanskelige Forhold, vi maaske kan komme til at staa overfor. Det ærede Medlem sagde, at en Arbejder kunde egne sig fortræffeligt, naar han kom ud i en Alder af op imod 40 Aar. Ja vel, men her er der Tale om en Mand, der kommer derud, lige inden han naar 50 Aar.